

Vergaderjaar 2025–2026

30 252

Toekomstvisie agrarische sector

Nr. 212

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSECRETARIS VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 januari 2026

Hierbij bieden wij uw Kamer het rapport «De Nederlandse agrarische sector in internationaal verband – editie 2026» aan. Hierin publiceren Wageningen Social & Economic Research (WSER) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), in opdracht van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, de ontwikkeling van de Nederlandse handel in landbouwproducten in 2025. Naast de jaarlijkse handelscijfers worden er in iedere editie van dit rapport enkele actuele thema's besproken die raken aan handel.

Nederlandse handel in agrarische producten

Volgens de ramingen van WSER en het CBS exporteerde Nederland in 2025 voor 137,5 miljard euro aan landbouwgoederen, dat is een forse groei (8,4%) ten opzichte van 2024 en het tiende opeenvolgende jaar van waardegroei van de landbouwexport. De import van landbouwgoederen nam in 2025 toe tot 95,1 miljard (11,3% toename ten opzichte van 2024). Zowel bij de in- als uitvoer is het volume toegenomen, maar de waardegroei wordt vooral door prijsstijgingen verklaard. Ruim twee derde van de waardegroei is gerelateerd aan de stijging van de prijzen en een derde het gevolg van volumegroei. De aanhoudende prijsstijgingen van cacaobonen illustreren deze ontwikkeling, naast prijsstijgingen bij andere productgroepen.

De landbouwexport is onder te verdelen in 88,4 miljard euro goederenexport van Nederlandse makelij en 49,1 miljard euro wederuitvoer. Deze export gaat voor een groot deel (72,9%) naar EU-landen, dit aandeel is wederom gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. De buurlanden Duitsland en België zijn van oudsher de belangrijkste exportbestemmingen en hun gezamenlijk aandeel in de totale export is in 2025 verder toegenomen. De landbouwexport naar Duitsland is toegenomen met 10% tot 34,0 miljard euro in 2025 en naar België met 7% tot 16,9 miljard euro. De buurlanden zijn samen goed voor 37% van de totale Nederlandse

landbouwexport. Ook andere EU-landen kenden een grote relatieve stijging: naar Polen (+24%), Zweden (+17%), Spanje (+16%) en Italië (+13%).

De exportwaarde van landbouwgerelateerde goederen, waarvan landbouwmachines en kasmaterialen de grootste productgroepen zijn, steeg in 2025, naar 14 miljard euro. Dit is een forse stijging van 14% ten opzichte van 2024.

De cijfers laten zien dat de Nederlandse agrofoodsector beschikt over een unieke positie die met innovatief ondernemerschap producten aflevert volgens hoge standaarden.

De publicatie bevat naast de jaarlijkse cijfers ook een aantal actuele katernen. Dit jaar is er daarin aandacht voor EU-handelsbeleid, handel met Oekraïne en Rusland, de Nederlandse landbouwhandel met Aziatische landen, prijzen- en volume ontwikkelingen en uitgangsmateriaal (zaden) in de akker- en tuinbouwsector.

EU-handelsbeleid

Het rapport besteedt in deze editie aandacht het EU-handelsbeleid, en de meest recentelijke ontwikkelingen van het EU-handelsbeleid. Daarbij komen onderwerpen zoals handelsakkoorden als strategisch instrument en duurzaamheidsafspraken in het EU-handelsbeleid aan bod.

Handel met Oekraïne en Rusland

Helaas heeft ook 2025 nadrukkelijk in het teken gestaan van de voortdurende oorlog in Oekraïne. In de 2023-editie van deze publicatie is ook stil gestaan bij de handel met zowel Oekraïne en Rusland. Deze publicatie geeft hiervan een actualisatie. De cijfers laten zien dat de landbouwsector in de totale goederenhandel met Oekraïne belangrijk is en positief bijdraagt aan de economie van Oekraïne. De Nederlandse landbouw-invoer uit Oekraïne heeft zich in 2024 hersteld. Het importaandeel van Rusland is afgelopen jaren sterk afgenomen, mede als gevolg van de zich nog steeds toenemende sanctiemaatregelen van de Europese Unie.

Nederlandse landbouwhandel met Aziatische landen

Dit hoofdstuk beschrijft de ontwikkelingen in de landbouwhandel tussen Nederland en Aziatische landen voor de periode 2010–2025. Het katern heeft specifieke aandacht voor de export en import van landbouwgoederen met ASEAN-landen. ASEAN heeft de aandacht, omdat het een snelgroeiende markt is die zorgt voor nieuwe exportkansen voor Nederland.

Prijzen- en volume ontwikkelingen

Het rapport besteedt ook dit jaar weer aandacht aan de prijs- en volume-cijfers van landbouwhandelsstromen en geeft daarmee meer inzicht in de onderliggende bouwstenen van het begrip handelswaarde. Het katern gaat in op beide bouwstenen voor zowel de invoer- als uitvoerwaarde van de Nederlandse handel in landbouwgoederen per productgroep. Hier is apart aandacht voor de groei in importwaarde van cacaobereidingen, mede als gevolg van forse prijsstijgingen van cacaobonen afgelopen jaar.

Uitgangsmateriaal in de akker- en tuinbouwsector

Het katern gaat in op de ontwikkeling, productie en export van plantaardig uitgangsmateriaal voor de akkerbouw- en de tuinbouwproductie. Met uitgangsmateriaal worden alle plantvormen bedoeld die geen eindproduct vormen, zoals zaden, knollen, stekken en jonge planten. In deze sector is Nederland wereldwijd een belangrijke speler.

Tot slot

Het verdienvermogen van Nederlandse boeren, tuinders, vissers, en agrofood gerelateerde producenten en verwerkers neemt toe door internationaal te ondernemen, te innoveren en onze expertises met de wereld te delen. De Nederlandse agrofoodsector blijft daarmee een wereldwijde koploper.

Dit rapport onderschrijft eens te meer de internationale verwevenheid van de Nederlandse agrofoodsector in de handelsketen en het belang om de internationale context goed in het oog te houden bij de Nederlandse beleidsinzet.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
F.M. Wiersma

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J.F. Rummenie